

KORKUT ATA TÜRKİYAT ARAŞTIRMALARI DERGİSİ

Uluslararası Türk Dili ve Edebiyatı Araştırmaları Dergisi

The Journal of International Turkish Language & Literature Research

Sayı/Issue 13 (Aralık/December 2023), s. 1484-1501.

Geliş Tarihi-Received: 22.11.2023

Kabul Tarihi-Accepted: 13.12.2023

Araştırma Makalesi-Research Article

ISSN: 2687-5675

DOI: 10.51531/korkutataturkiyat.1394462

Müzik Eğitiminde Web 2.0 Araçlarının Kullanımı: Öğrenci Motivasyonu Üzerindeki Etkiler*

Use of Web 2.0 Tools in Music Education: Effects on Student Motivation

Selçuk MARAŞLI**

Levent DEĞİRMENCİOĞLU***

Öz

Bu çalışmada, ortaokul müzik derslerinde Web 2.0 araçları kullanımının öğrencilerin müzik dersine yönelik motivasyonları üzerindeki etkilerinin tespit edilmesi amaçlanmıştır. Araştırma dört aşamada gerçekleştirilmiştir. İlk aşamada literatür taraması yapılmış, araştırma ve yorumlama sürecinde faydalanılabilecek kaynaklara ulaşılarak araştırmanın kavramsal çerçevesi oluşturulmuştur. İkinci aşamada, araştırmanın yöntemi ortaya konulmuş ve çalışma grubu belirlenmiştir. Betimsel nitelikteki bu çalışmada "nicel araştırma yöntemi" benimsenmiş; bu doğrultuda "ön test-son test kontrol gruplu deneysel desen" kullanılmıştır. Araştırma verileri "Müzik Dersi Motivasyon Ölçeği" ile elde edilmiştir. Araştırma alanı, Kayseri ili Develi ilçesi Selçuk Maşlak Ortaokulu'nun 6. Sınıf öğrencileri olarak sınırlandırılmıştır. 54 erkek 46 kız olmak üzere toplam 100 öğrencinin bulunduğu dört şube arasından yansız atama yöntemiyle belirlenen iki şube deney grubu diğer iki şube ise kontrol grubu olarak belirlenmiştir. Çalışmanın üçüncü aşamasında uygulama süreci gerçekleştirilmiştir. Bu süreçte, deney ve kontrol grubuna ön test yapılmıştır. Sonrasında, her hafta bir ders saati olmak üzere dokuz hafta süresince "nota öğretimi ve enstrüman tanıtımı" konuları deney grubundaki öğrencilerle "Web 2.0 araçları (Google Slaytlar, Wordwall, H5p Hotspot, Musictheory.Net, Quizlet, Coggle, Learning Apps. Org, Wordart, Canva ve Google Sites)" kullanılarak işlenmiş; aynı konular kontrol grubundaki öğrencilerle geleneksel yöntemlerle işlenmiştir. Konuların tamamlanmasının ardından deney ve kontrol grubuna son test uygulanmıştır. Çalışmanın dördüncü aşamasında ön test ve son testlerden elde edilen veriler analiz edilmiştir. Verilerin analizinde "SPSS 25.0 for Windows" programı kullanılmıştır. Analizlerden elde edilen verilere göre, deney grubu öğrencilerinde müzik dersine yönelik motivasyon seviyesinin, kontrol grubu öğrencilerindeki motivasyon seviyesine göre anlamlı şekilde daha yüksek olduğu tespit edilmiştir. Buradan hareketle müzik derslerinin işlenişinde "Web 2.0 araçları" kullanımının öğrencilerin müzik dersine yönelik motivasyonları üzerinde olumlu etkilerinin olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Araştırmanın son aşamasında, elde edilen veriler raporlaştırılmıştır.

Anahtar Sözcükler: Müzik, müzik eğitimi, öğretim, Web 2.0 araçları, motivasyon.

* Bu çalışma, "Müzik Derslerinde Kullanılan Web 2.0 Araçlarının Öğrenci Motivasyonuna Etkisi" isimli yüksek lisans tezinden üretilmiştir.

** Öğretmen, Millî Eğitim Bakanlığı, e-posta: smarasli_38@hotmail.com, ORCID: 0000-0001-7337-0836.

*** Dr. Öğr. Üyesi, Erciyes Üniversitesi, e-posta: leventdegoglu@hotmail.com, ORCID: 0000-0001-7162-8645.

Abstract

In this study, it was aimed to determine the effects of using Web 2.0 tools in middle school music lessons on students' motivation towards music lessons. The research was conducted in four stages. In the first stage, a literature review was conducted and the conceptual framework of the research was created by accessing the resources that could be utilized in the research and interpretation process. In the second stage, the method of the research was revealed and the study group was determined. In this descriptive study, "quantitative research method" was preferred; therefore, "experimental design with pretest-posttest control group" was used. The research data were obtained through "Music Lesson Motivation Scale". The research area was limited to 6th grade students of Selçuk Maşlak Secondary School in Develi district of Kayseri province. Among the four classes with a total of 100 students (54 boys and 46 girls), two classes were determined as the experimental group and the other two classes were determined as the control group by random assignment method. In the third stage of the study, the implementation process was carried out. In this process, the experimental and control groups were first asked to fill out a pre-test was conducted. Then, for nine weeks, one class hour each week, the topics of "note teaching and instrument introduction" were taught using "Web 2.0 tools (Google Slides, Wordwall, H5p Hotspot, Musictheory.Net, Quizlet, Coggle, Learning Apps. Org, Wordart, Canva and Google Sites)" with the students in the experimental group; the same topics were taught using traditional methods with the students in the control group. After the completion of the subjects, a post-test was administered to the experimental and control groups. In the fourth stage of the study, the data obtained from the pre-test and post-test were analyzed. "SPSS 25.0 for Windows" program was used to analyze the data. According to the data obtained from the analysis, it was determined that the motivation level of the experimental group students towards music lessons was significantly higher than the the control group students. From this point of view, it was concluded that the use of "Web 2.0 tools" in the processing of music lessons has positive impacts on students' motivation towards music lessons. In the last stage of the research, the data obtained were reported.

Keywords: Music, music education, teaching, web 2.0 tools, motivation.

Giriş

Teknoloji

Teknoloji birçok bilim insanı tarafından farklı şekillerde tanımlanmıştır. Bu tanımlardan bazıları şu şekildedir:

"Teknoloji insanın bilimi kullanarak doğaya üstünlük kurmak için tasarladığı rasyonel bir disiplindir" (Simon, 1983, s. 173). Teknoloji, eğitimcilerin ulaşılacak kitleye hızlı bir şekilde ulaşım gerekli kazanımların doğru araç gereçler aracılığı ile daha kaliteli ve işlevsel olarak kazandırılmasını sağlayan araçtır (Kaya, 2006, s. 25). "Teknoloji somut ve deneysel anlamda temel olarak teknik yönden yeterli küçük bir grubun örgütlü bir hiyerarşi yardımıyla bütünü geri kalanı (insanlar, olaylar, makineler vb.) üzerinde denetimi sağlamasıdır" (McDermott, 1981, s. 142).

James Finn ise teknolojiyi şu şekilde tanımlamaktadır: "Makine kullanımının yanı sıra teknoloji, sistemler, işlemler, yönetim ve kontrol mekanizmalarıyla hem insandan hem de eşyadan kaynaklanan sorunlara, bu sorunların zorluk derecesine, teknik çözüm olasılıklarına ve ekonomik değerlerine uygun çözüm üretebilmek için bir bakış açısıdır" (Finn, 1960, s. 10). Teknoloji, sanayi süreci içinde yer alan araştırma, geliştirme, üretim, satış gibi süreçlerin verimli bir şekilde hayata geçirilmesi amacıyla kullanılan becerilerin tamamıdır (Şenel ve Gençoğlu, 2003, s. 49). Teknoloji, teknik bilim olarak ele alınan ve kuramsal bilgiyi ortaya koyma şekli olarak karşımıza çıkan bir kavramdır (Alkan, 2019, s. 340). Teknolojiyle ilgili tanımları çoğaltmak mümkündür.

Teknolojinin tanımları incelendiğinde yeni bir gelişmenin oluşabilmesi öncelikle insanoğlu için bir gereksinim olması, sonrasında bu gereksinimin giderilmesi için teknolojinin donanım boyutunun devreye girmesi gerekmektedir. Teknolojiyi meydana

getiren, kullanan ve gelişimini sağlayan insanoğludur. İnsanlar bilimsel çalışmaları sayesinde teknolojiyi ortaya koyar. Yani teknolojinin gelişimi için insanoğlunun teknolojiyi ele alıp ilgilenmesi gerekmektedir (İşman, 2008, s. 3-4).

Günümüzde, insanın var olduğu fiziksel ya da sosyal ortamlarda hızla değişen yaşam koşulları, yukarıda bahsedildiği üzere tüm alanlarda yeni gereksinimlerin ortaya çıkmasıyla sonuçlanmakta; bu gereksinimler insanın yaşam konforunu daha nitelikli hale getirme odağında teknoloji alanındaki yeni gelişmeleri de beraberinde getirmektedir. Bu alanlardan biri de kuşkusuz eğitim alanıdır

İnsanoğlunun varlığından bu yana her türlü teknoloji eğitim hayatında kullanılmıştır. İlk zamanlarda basit alet teknolojileri kullanılırken sonrasında insanların ürettiği elektronik araçlardan her geçen gün sayısı artan çeşitli eğitim materyalleri kullanılmaya başlanmıştır. Mesela yazının bulunmasından önceki dönemi ile sonraki dönemde kullanılan teknoloji farklıdır. Yazı bulunmadan önce bilgi, sonraki kuşaklara sözlü olarak veya resimlerle aktarılırken, yazı bulunduktan sonra kelimelerle aktarılmaya başlanmıştır. Yani yazı teknolojide köklü bir gelişim sağlamıştır. (Sönmez, 2003, s. 187-190).

Davranış değiştirme süreci olan eğitim için teknoloji, insan hayatı için büyük önem arz etmektedir (Sönmez, 2003, s. 185). Eğitim ve teknoloji zamanla birbirine bağlı olarak hareket etmeye başlayan, birbirini etkileyen iki kavram haline gelmiştir. Eğitim ailede başlayıp, okul hayatı ile devam ederek insanın ölümüne kadar süren, bireylerin ilgi, yetenek ve değerlerinin ortaya çıkmasına yardımcı olan bir sistemdir. Teknoloji ise, eğitim ile elde edilen bilgi ve becerilerin daha faydalı ve işlevsel bir şekilde hayata geçirilip kullanılmasına destek olmaktadır. Ayrıca bu iki kavram birbirinin gelişmesini ve daha yararlı çalışmaların ortaya konmasını sağlamaktadır. Yani teknolojinin gelişiminde eğitim, eğitimin kalitesinin artmasında da teknoloji rol oynamaktadır. (Yılmaz, 2022, s. 21)

Eğitim Teknolojisi

Sürekli gelişerek ilerleyen “eğitim” ve “teknoloji” kavramları farklı kavramlar olmaktan çıkarak “Eğitim Teknolojileri” adıyla literatürdeki yerini almıştır (Akbaba, 2019, s. 9). İçinde bulunmuş olduğumuz bilgi ve teknoloji çağında eğitimin de teknolojik değişim ve gelişimlere ayak uydurması zorunlu hale gelmektedir. Teknolojinin eğitim alanında kullanılmasıyla “Eğitim Teknolojisi” kavramı meydana gelmiştir (Çelik, 2022, s. 8).

Eğitim teknolojisi, eğitimi ele alan kuramların faydalı olacak şekilde uygulamaya geçirilmesi için personeli, kullanılan araç gereç ve yöntemleri ele alan, eğitimin işleyişinin ve değerlendirilmesinin en iyi şekilde gerçekleştirilmesini sağlayan bir yaklaşım bütünüdür (Alkan, 2019, s. 340). Eğitim teknolojisi neyi niçin öğreteceğiz soruları yanıtladıktan sonra neyi nasıl öğreteceğiz sorusuna verilecek cevapları içermektedir. İnsanın nasıl öğreneceği konusu üzerinde durmaktadır (Beşer, 2010, s. 9).

Eğitim teknolojisinde kullanılan araçlar; kara tahta-tebeşir, kitap-defter-kalem, baskı makinesi (matbaa), model-maket, resim-slayt-film, radyo, TV-video, öğretim makineleri, bilgisayarlar, bireysel ve kitlesel otomasyon, ağ sistemleri, telekomünikasyon (video, konferans vb) gibi sayılabilir” (Alpar, Batdal ve Avcı, 2007, s. 26). Eğitim teknolojisi, yalnızca bilinen televizyon, tepegöz, bilgisayar, yazı tahtası gibi araç gereçleri içermekle kalmayıp kuramsal bir boyut da barındırmaktadır. Bu boyut ile yeni öğrenme-öğretim yöntemleri ve öğretim ortamı tasarım teknikleri gibi farklılıklara dikkat çekilmektedir (İşman, 2014, s. 1).

Alpar vd. (2007, s. 25) Eğitim teknolojisinin amaçlarını şu şekilde özetlemiştir:

- Eğitim hizmetlerini daha geniş alanlara yaymak
- Öğretme ve öğrenme süreçlerini etkinleştirmek
- Öğretme ve öğrenme faaliyetlerini kişiselleştirmek
- Öğretme ve öğrenme ile ilgili öğretme süreçlerini yeniden planlamak
- Eğitim gereksinimlerini ve olanaklarını bilimsel araştırmalara dahil etmek
- Eğitim kurumlarını kullanışlı hale getirmek
- Öğretim programlarında devamlılığı sağlamak
- Eğitimcilerin verimliliğini artırmak
- Çevresel etmenleri düzenlemek
- Öğretme ve öğrenme süreçlerini öğrencilerin ilgi ve yeteneklerine göre düzenlemek
- Eğitimdeki problemlere çözümler üretmek

İşman (2008, s. 57), eğitim teknolojisi kullanımının yararlarını aşağıdaki şekil üzerinden açıklamıştır.

Şekil 1. Eğitim Teknolojisi Kullanımının Faydaları

Öğretim Teknolojisi

Eğitim teknolojisi ile öğretim teknolojisi birbirinden farklı iki kavram gibi görünse de ikisi arasında bağlantılı bir ilişki bulunmaktadır. Bunların birindeki değişim ve gelişim diğerinde de görülmektedir. Eğitim teknolojisi öğretim teknolojisine göre daha geniştir ve öğretim teknolojisini kapsamaktadır (Yılmaz, 2022, s. 22).

Öğretim teknolojisi, öğretim sürecinde karşılaşılan güçlük ve engellerin bilime dayandırılarak nasıl ortadan kaldırılacağını ele alan (Kaya, 2006, s. 25), bu bağlamda öğretme-öğrenme kuramlarının en verimli şekilde uygulamaya aktarılmasını sağlayan, öğretme-öğrenme süreçlerine yönelik bütüncül bir anlayış taşımaktadır. Eğitim alanındaki çağımıza ait teknolojik gelişmeler öğretim teknolojisinin öğretme-öğrenme süreci içindeki değerini her geçen gün artırmıştır (Sönmez, 2003, s. 189).

Yalın (2007, s. 4), öğretim teknolojisinin ve materyallerinin (televizyon, filmler, tepegöz projektörleri, projeksiyonlar, bilgisayarlar vs.) gerekliliklerine yönelik olarak aşağıdaki ifadeleri kullanmıştır.

- Daha etkili ve kalıcı öğrenmenin gerçekleşmesi için çoklu öğrenme ortamlarının oluşumunu sağlar.
- Her öğrencinin kişisel öğrenme ihtiyaçlarına uygun olan yöntemlerin bulunmasına destek olur.
- Öğrencilerin ilgisini çekerek derse olan motivasyonlarının artmasına yardımcı olur.
- Bilgilerin uzun süreli belleğe işlenerek daha kolay hatırlanma şansını artırır.
- Soyut ve anlaşılması zor olan karışık kavramları basitleştirir.
- Kullanılan görsel materyaller ile öğretim daha kolay ve kalıcı olacağından zamandan tasarruf sağlar.
- Sınıf ortamına getirilmesi güç olan ve gözlenme imkânı kısıtlı olan olgu ve olaylara daha kolay ulaşıp gözlenmesini sağlar.
- Kullanılan araç gereçler sayesinde öğretmenin ders içerikleri ile ilgili üzerinde durulması gereken bazı önemli noktaların unutulmasının önüne geçilerek, her öğrencinin bilgiye aynı düzeyde erişimi sağlanmış olur.
- İşlevsel bir materyal farklı sınıflarda tekrar kullanılarak zaman ve enerji tasarrufu sağlanmış olur.
- Sunulacak olan ders konularını basite indirgeyerek öğrencilerin daha kolay ve kalıcı öğrenmesini sağlar

Müzik Eğitimi ve Teknoloji

Temelde, bir müziksel davranış kazandırma, değiştirme veya geliştirme süreci (Uçan, 1997, s. 14) olarak tanımlanan müzik eğitimi ve ilgili alan, teknolojinin hızlı bir şekilde kendine yer bulduğu alanlardan biri olmuştur kuşkusuz. Canyakan, (2017, s. 171), müzik alanında teknoloji kullanımının Edouard-Leon Scott ile başladığını ifade etmiş; Scott'un ilk ses kayıt cihazı olan fonografı ve kaydedilen sesin dinlenmesi sağlayan gramofonu icat ettiğinden bahsetmiştir. Teknoloji tabanlı materyallerin kullanımı, eğitim öğretim süreçlerinde her zaman önemli roller üstlenmiş; gerçekleştirilen faaliyetlerle ulaşılan çıktılarının niteliğinin artırılmasına katkı sunmuştur. Müzik alanı ve eğitim süreçlerinde de aynı katkılardan bahsetmek mümkündür.

Arapgirlioğlu (2003, s. 160-164), başka alanlara göre müzik alanında teknolojinin daha hızlı gelişim gösterdiğini ifade etmiş; teknolojik uygulamalar ile öğrenciler için müzik dersinin daha ilgi çekici olmaya başladığına, öğrencilerin kendilerine olan özgüvenlerinin arttığına, iş birliğine dayalı çalışmaların güçlendiğine, eleştirel düşünme ve problem çözme yeteneklerinin geliştiğine vurgu yapmıştır. Levendoğlu (2004, s. 1-2), Teknolojide yaşanan gelişmelerin müzik eğitimini de etkilediğini ifade etmiş; teknolojik araçlar içerisinde müzik eğitiminde en çok etkiye sahip olan araçlardan birisinin bilgisayarlar olduğuna işaret etmiştir. Öte yandan Sönmez (2004, s. 209) müzik derslerinde kullanılan teknoloji tabanlı araçların (film, kaset, slayt, tepegöz, harita, tablo, grafik, resim, vb.) öğrenmeyi kolaylaştıran ve kalıcılığı sağlayan önemli değişkenlerden biri olduğunu belirtmiştir.

Günümüzde aktif olarak uygulanan ilköğretim, orta ve lise müzik dersi öğretim programları incelendiğinde, öğrencilerin müzik ile ilgili yapmış oldukları araştırma ve çalışmalarında bilişim teknolojilerinden ve müzik teknolojilerinden faydalanması gerektiğinden bahsedilmektedir (Meb, 2018, s. 3-8). Burada bahsedilen teknolojilerden biri de web 2.0 araçlarıdır. Çok fazla teknoloji kullanımı altyapısına gerek duyulmadan her öğrenci tarafından rahatlıkla kullanılabilen web 2.0 araçları görsel ve işitsel materyaller sunmasından dolayı öğrencilerin ilgisini çekmektedir.

Web 2.0 Teknolojisi

Web kavramı, internetin ortaya çıkmasından sonra, özel dokümanlara ulaşılmasını sağlayan sistemi ifade etmektedir. İlk olarak web ortamı kullanıcılarla etkileşime girmemekte, bu ortamda sadece görsel öge ve metinler yer almaktaydı. Bir süre sonra sadece bilgiyi sunmanın yeterli olmadığı görülerek, bilgi paylaşımının da ihtiyaç haline gelmesiyle web teknolojisinde değişimler ve yenilikler olmuştur. Klasik web yapısından iş birliği ve paylaşımı önemseyen, kullanıcıyı ön plana çıkaran web 2.0 ye geçiş sağlanmaya başlamıştır (Deperlioğlu ve Köse, 2010, s. 337).

Web gelişimi ilk olarak web 1.0 ile başlamış, web 2.0 ile devam etmiştir. Web 1.0 de internet kullanıcıları tek yönlü iletişim kullanarak var olan bilgiye ulaşmışlardır. Web 2.0 de ise kullanıcılar içeriği oluşturabilmekte ve değiştirebilmektedir (Bozkurt, 2013, s. 690). Web 1.0 de kullanıcılar sadece alıcı konumunda olmakta ve içerik üretimine katkı sağlayamamaktadır. Yani pasif kullanıcı olmaları eksiklik olarak görülmüştür. Bundan dolayı teknolojinin gelişmesine bağlı olarak kullanıcıların alıcı rolünden verici rolüne geçtiği web 2.0 kavramı ortaya çıkmıştır (Batıbay, 2019, s. 10).

Web 2.0 ilk defa Tim O' Reilly tarafından 2004 yılında World Wide Web (www)' in ikinci kuşağını tanımlamak amacıyla kullanılmıştır. Bu kavram ilk çıkan web araçlarına göre daha farklı özelliklere ve amaçlara sahip olan araçları ortaya koymak amacıyla kendini geliştirmiştir. (O' Reilly, 2005, s. 19). Web 2.0 araçları basit seviyede bilgisayar kullanımı yeterliğine sahip olan herkesin içerik üretip, onları başkalarıyla paylaşabildiği çevrimiçi araçlar olarak ele alınmaktadır. Bu araçlar bilginin daha hızlı iletilmesine ve kullanan kişiler arasında iletişimin verimli olmasına olanak sağlamaktadır (Batıbay, 2019, s. 11). Böylece web 2.0 teknolojisiyle beraber kullanıcılar arasında karşılıklı etkileşim imkânı doğmuş ve kendi içeriklerini üretip birbirleriyle paylaşabilmişlerdir.

Eşitti ve Işık (2015, s. 14) Web 1.0 ve Web 2.0 araçlarının karşılaştırılmasını Bozart ve Jane'den (2010) şu şekilde aktarmıştır:

Tablo 1. Web 1.0 ve Web 2.0 Araçlarının Karşılaştırılması

WEB 1.0	WEB 2.0
Belli programcıların üretip ortaya koyduğu web siteleridir.	Kullanıcılar kendileri resim, blog, wikiler, görüş yükleyebilirler.
Yayınlanan içerikler sadece uzmanlar tarafından üretilmiştir.	İçeriği uzmanlardan ziyade tüm insanlar üretebilir.
Kişiler web sitelerindeki içerikleri okurlar.	Paylaşılan bilgileri kişiler inşa ederler.
Siteler sıkı bir şekilde kontrol edilir.	Siteler az kontrol edilir.
Azınlıktan çoğunluğa bilgi akışı vardır.	Çoğunluktan çoğunluğa bilgi akışı vardır.
Britannica ansiklopedisi online kullanılır hale getirilmiştir.	Wikipedia kullanılmaktadır.

Bireyler yayınlanan bilgiye ulaşır.	Tüm bireyler yayına katılabilir
Hiyerarşi vardır.	Hiyerarşi yoktur.
Aynı kalan, kalıcı içerik, az değişiklik.	Durağan olmayan, güncellenen içerik.

Günümüzde dijitalleşen dünyada teknoloji ile yetişen bireyler geleneksel öğretim yöntemleri ile eğitim alanında beklentilerini karşılayamamaktadır. Bu durum yeni yöntemlerin kullanılmasını kaçınılmaz hale getirmiştir. Web 2.0 teknolojisi bu anlamda bireylerin beklentilerine cevap verebilecek önemli bir kaynak olarak görülmektedir (Akbaba, 2019, s. 15-16). Web 2.0 teknolojisinin kullanıcılar arasında iş birliği ve etkileşimi desteklemesi, internet ortamında bilgiye erişimin kolaylaşmasını sağlaması gibi özelliklerinden dolayı eğitim alanında işlevsel olarak kullanılmakta (Deperlioğlu ve Köse: 2010, s. 338), öğrencinin derse aktif katılım sağlaması, öğretim ortamına hareketlilik ve renk katması, grup çalışmalarının yapılmasına fırsat oluşturması gibi özellikleri ile öğretim sürecine önemli katkılar sağlamaktadır. (Batıbay, 2019, s. 23). Bu araçların eğitimde kullanılması ile öğrencilerin derse karşı olan motivasyonları artmakta ve öğrenciler daha yaratıcı düşünebilmektedir. Ayrıca bu teknoloji ile eğitim alan bireyler derslere daha etkin katılmakta, davranışları olumlu yönde gelişmekte, hedeflerine daha hızlı ulaşabilmekte, ezbere dayalı olmayan kalıcı bilgiler öğrenebilmekte, merak edip bilginin kaynağına inerek bilgiyi hazır tüketen değil, üreten kişiler olmaktadır (Akbaba, 2019, s. 15-16).

Amaç

Bu çalışmada, müzik derslerinde Web 2.0 araçları kullanımının, öğrencilerin derse yönelik motivasyonları üzerindeki etkilerinin incelenmesi amaçlanmıştır.

Araştırma sorusu

“Müzik derslerinde Web 2.0 araçları kullanımının öğrencilerin derse yönelik motivasyonları üzerindeki etkisi var mıdır?” şeklinde belirlenmiştir.

Bu ana soru altında aşağıdaki hipotezler test edilecektir.

Hipotezler

1. Deney ve kontrol gruplarının uygulama öncesi motivasyon düzeyleri arasında istatistiksel olarak anlamlı fark vardır.
2. Deney ve kontrol gruplarının uygulama sonrası motivasyon düzeyleri arasında istatistiksel olarak anlamlı fark vardır.
3. Deney grubunun motivasyon düzeylerinin uygulama öncesi ve sonrası farkı istatistiksel olarak anlamlıdır ve uygulama, kontrol grubuna göre deney grubunda anlamlı şekilde müzikle motivasyon düzeyinde artış sağlamıştır.

Yöntem

Bu bölümde araştırmanın modeli, çalışma grubu, veri toplama araçları, uygulama süreci ve verilerin analizi hakkında bilgiler verilmiştir.

Araştırmanın Modeli

Bu çalışmada nicel araştırma yaklaşımı benimsenmiş; bu yaklaşım kapsamında gerçek deneme modellerinden ön test-son test kontrol gruplu model kullanılmıştır.

Gerçek deneme modelleri bilimsel değeri en yüksek olan modellerdir. Bu modellerde birden çok grup kullanılmakta ve gruplar yansız atama ile oluşturulmaktadır. Ön test- son test kontrol gruplu desende yansız atama ile belirlenmiş iki grup bulunmaktadır. Gruplardan birisi deney, diğeri kontrol grubu olarak ele alınmaktadır. Hem deney grubuna hem de kontrol grubuna deney öncesi ve sonrasında ölçme yapılmaktadır (Karasar, 2009, s. 97).

Kontrol gruplu ön test-son test modeli rastgele atama yolu ile belirlenmiş iki gruptaki katılımcıların bulunduğu geleneksel bir desendir. Ön test-son test iki gruba da uygulanmaktadır. Ancak deney işlemi kontrol grubuna uygulanmayıp sadece deney grubuna yapılmaktadır (Creswell, 2017, s. 173).

Tablo 2. Araştırmanın simgesel görünümü

G ₁	R	O _{1.1}	X	O _{1.2}
G ₂	R	O _{2.1}		O _{2.2}

G₁: Deney Grubu

G₂: Kontrol Grubu

R: Grupların Oluşturulmasındaki Yansızlık

X: Bağımsız Değişken Düzeyi (Web 2 araçları destekli öğretim)

O_{1.1}, O_{2.1}: Ön test uygulaması

O_{2.1}, O_{2.2}: Son test uygulaması

Bu araştırma modelinde önce ön test puanları olan O_{1.1} ile O_{2.1} karşılaştırılır. Puanlar arasında önemli bir fark bulunmadığında sadece son test puanları olan O_{1.2} ile O_{2.2} kullanılarak ortalamalar arasındaki farklar yorumlanır (Karasar, 2009, s. 97).

Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubunu 2022-2023 eğitim öğretim yılı Kayseri ili Develi ilçesi Selçuk Maşlak Ortaokulu'nun 6.sınıfında dört ayrı şubede öğrenim gören 100 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırmaya 6-A ve 6-B şubeleri (50 öğrenci) deney grubunda, 6-C ve 6-D şubeleri (50 öğrenci) kontrol grubunda katılmıştır. Sınıfların oluşturulması öğrenciler 5.sınıfa başladıklarında e-okul sistemi tarafından otomatik olarak gerçekleştirildiği için deney ve kontrol gruplarının belirlenmesi aşamasında herhangi bir müdahalede bulunulmamıştır. Bu sebeple de sınıfların akademik başarısında bir farklılık görülmemektedir.

Deney ve kontrol gruplarının cinsiyetlerine göre dağılımı tablo 3'te verilmiştir.

Tablo 3. Deney ve Kontrol Gruplarının Cinsiyete Göre Dağılımı

Gruplar	Sınıflar	Kız	Erkek	Toplam
Deney	6-A	11	13	24
	6-B	12	14	26
Kontrol	6-C	11	14	25
	6-D	12	13	25

Tablo 3'te görüldüğü gibi kontrol grubunda 23 kız, 27 erkek öğrenci; deney grubunda 23 kız, 27 erkek öğrenci bulunmaktadır. Deney grubu ve kontrol grubu toplam 100 öğrenciden oluşmaktadır.

Veri Toplama Araçları

Araştırmada, kontrol ve deney grubuna ön test-son test olarak “Müzik Dersi Motivasyon Ölçeği” kullanılmıştır. Müzik Dersi Motivasyon Ölçeği eğitim (1), müzik (1) ve istatistik (1) alanlarından olmak üzere toplam üç kişiden oluşan uzman grubunun görüşleri alınarak hazırlanmıştır. 20 maddeden oluşan ölçek “Kesinlikle katılmıyorum” ve “Kesinlikle katılıyorum” aralığında 5’li Likert tipi derecelendirme şeklinde hazırlanmıştır.

Ölçeğin tüm maddeleri için hesaplanan Cronbach Alpha iç tutarlılık katsayısı 0.832 olup, literatürde kabul gören 0.60 düzeyinin üzerindedir. Bu nedenle, ölçeğin mevcut yapısı güvenilirdir. Croanbach alpha değerleri şu şekilde ifade edilmektedir:

$0 < R_2 < 0.40$ ise güvenilir değil,

$0.40 < R_2 < 0.60$ ise düşük güvenilirlikte,

$0.60 < R_2 < 0.80$ ise oldukça güvenilir,

$0.80 < R_2 < 1.00$ ise yüksek güvenilirliktedir (Uzunsakal ve Yıldız, 2018).

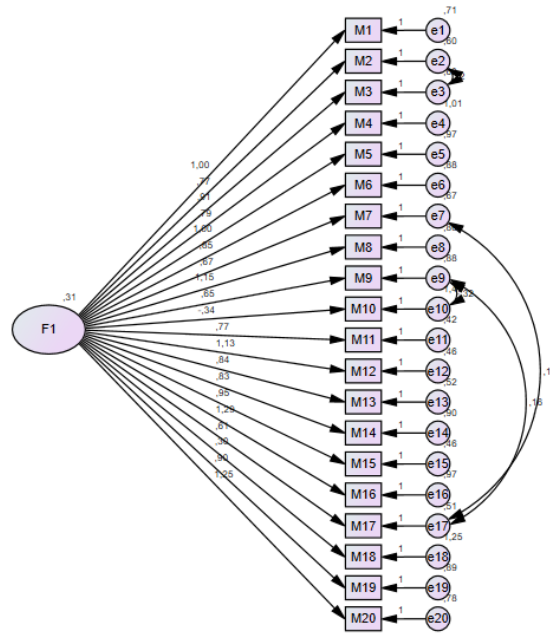
Madde toplam korelasyonları, tüm maddelerin toplam puan ile arasındaki ilişkinin anlamlı olduğunu göstermiştir.

Ölçeğin tek boyutlu yapısı için CMIN/DF değeri 5’in altında, RMSEA değeri 0.90 değerinin altında ve diğer indeks değerleri (GFI, AGFI, IFI, CFI) 0.80 değerinin üzerindedir. Bu haliyle ölçek yüksek düzeyde geçerliliğe sahiptir. Ölçeğin güvenilirliği için Cronbach Alpha ve madde-toplam korelasyon değerleri Tablo 6’da verilmiştir.

Tablo 4. Ölçeğin güvenilirliği için Cronbach Alpha ve Madde-Toplam

Korelasyon Değerleri

	Madde silindiğinde ortalama	Madde silindiğinde varyans	Düzeltilmiş madde-toplam korelasyonu	Madde silindiğinde Cronbach Alpha
M1	74,7500	88,721	,512	,820
M2	74,3700	90,928	,461	,823
M3	74,4400	89,293	,522	,820
M4	75,2400	90,244	,386	,826
M5	75,1100	88,551	,453	,822
M6	74,8250	89,884	,426	,824
M7	74,0800	91,903	,394	,825
M8	74,8750	87,879	,491	,820
M9	74,3500	92,530	,305	,829
M10	75,6950	102,525	-,181	,856
M11	74,1050	91,572	,493	,822
M12	74,4550	87,908	,617	,815
M13	74,2900	90,780	,486	,822
M14	74,4500	90,209	,408	,825
M15	74,2100	89,564	,566	,818
M16	74,9550	85,671	,547	,817
M17	74,0550	92,223	,437	,824
M18	74,5850	95,390	,128	,839
M19	74,3200	89,998	,414	,824
M20	74,9100	86,575	,557	,817
TOPLAM				,832

CMIN/DF: 1.740; GFI: 0.865; AGFI: 0.829; IFI: 0.872; CFI: 0.868; RMSEA: 0.061

Şekil 2. Ölçeğin geçerliliği için yapılan Faktör Analizi Sonuçları

Uygulama Süreci

Hazırlık Aşaması

Veri toplama sürecinin hazırlık aşamasında öncelikle araştırma önerisi hazırlanmış; öneri Erciyes Üniversitesi Rektörlüğü Sosyal ve Beşerî Bilimler Etik Kuruluna sunularak 29.11.2022 tarihinde araştırmanın etik onayı (Başvuru No: 494) alınmıştır. Sonrasında Kayseri İl Milli Eğitim Müdürlüğü'nden çalışma için ihtiyaç duyulan diğer izinler alınmıştır.

Uygulama için araştırmacının görev yaptığı Kayseri ili Develi ilçesi Selçuk Maşlak Ortaokulu belirlenmiştir. Dört şubeden oluşan 6.sınıf öğrencilerinden yansızlık kuralı kullanılarak iki şube deney grubu, diğer iki şube de kontrol grubu olacak şekilde ayarlanmıştır. Müzik dersi eğitimini Web 2.0 araçları ile öğrenenler deney grubunu, geleneksel yöntemle öğrenenler ise kontrol grubunu tanımlamaktadır. Öğrenciler araştırmaya gönüllülük esasına göre dahil edilmiştir. Sürecin başında deney grubu öğrencileri Web 2.0 araçları hakkında bilgilendirilmiş, kontrol grubu öğrencilerine deneysel işlemlerle ilgili yapılacak uygulamalarla ilgili bilgi verilmemiştir. Öğrenci velilerinden gerekli izinler alındıktan sonra çalışmanın uygulanma aşamasına geçilmiştir.

Uygulama aşamasında ilk olarak, rastgele (Random) seçilen 20 öğrenciye 20 soruluk "Müzik Dersi Motivasyon Ölçeğinin pilot uygulaması yapılmış; bu doğrultuda soruların istenilen yönde doğru anlaşılıp anlaşılmadığı test edilmiştir. Pilot test uygulamasından alınan cevaplar, testteki tüm maddelerin anlaşılabilir olduğunu göstermiştir.

Deney grubunda uygulama süresince kullanılacak web 2.0 araçları belirlenerek nota öğretimi ve enstrümanların tanıtımı ile ilgili etkinlikler bu araçlar ile hazırlanmıştır. Nota öğretimi 2022-2023 eğitim öğretim yılı 6. Sınıf müzik dersi ünitelendirilmiş yıllık ders planında yer alan "Öğrendiği notaları seslendirir" kazanımı kapsamında yer almaktadır. Enstrümanların tanıtımının çalışmada yer almasının sebebi öğrencilerin

7.sınıf ünitelendirilmiş yıllık planında yer alan “Çalgı türleri ve çalgı topluluklarını ayırt eder” kazanımına ön hazırlık yapılmasıdır.

Ön Test uygulaması

Kontrol ve Deney gruplarının müzik dersine yönelik motivasyonlarının ölçülmesi amacıyla her iki gruba 20-24.02.2023 tarihinde “Müzik Dersi Motivasyon Ölçeği” uygulanmıştır.

Ölçek uygulanırken “Kesinlikle katılmıyorum”, “Katılmıyorum”, “Kısmen katılıyorum”, “Katılıyorum”, “Kesinlikle katılıyorum” ifadelerinden kendilerine uygun olan seçenektan sadece birini işaretlemeleri gerektiği belirtilmiştir. Araştırmanın doğru sonuçlar verebilmesi için ölçeğin maddelerine samimi yanıtlar vermeleri özellikle rica edilmiştir. Öğrencilerden gelen sorular da yanıtlanarak herhangi bir sorun yaşanmadan ön test uygulaması tamamlanmıştır.

Web 2.0 Araçlarının Tanıtılması ve Uygulama Aşaması

Ön testler uygulandıktan sonra süreç içerisinde karşılaşılabilecek sorunların önüne geçmek amacıyla çalışmada kullanılacak olan Web 2.0 araçları hakkında deney grubundaki öğrencilere bilgi verilerek araçlarla ilgili örnek etkinlikler gerçekleştirilmiştir. Böylece deney grubundaki öğrencilerin ilgili Web 2.0 araçları ile tanışması ve kullanmayı öğrenmesi sağlanmıştır.

Araştırmanın Valilik izni 20.01.2023 tarihinde çıkmıştır. 20.01.2023 tarihinde okulların yarıyıl tatiline girmesi ve sonrasında ikinci yarıyıl başlangıcı olan 6 Şubat 2023 Pazartesi tarihinde ülkemizde yaşanan Kahramanmaraş merkezli 11 ili etkileyen 7,7 ve 7,6 büyüklüğündeki depremlerden ötürü okullar 20.02.2023 tarihinde açılmıştır. Çalışmanın uygulama süreci planlanan tarihten gecikmeli olarak başlamıştır. Araştırma süresi içinde çalışma grubundaki öğrencilerin çoğunluğu okula devamsızlık durumları dışında etkinliklere aktif katılım sağlamışlardır.

Deney Grubuyla Yapılan Çalışmalar

Araştırma 2022-2023 eğitim öğretim yılı II. Döneminde uygulanmış ve süreç 9 hafta sürmüştür. Nota öğretimi ve enstrümanların tanıtımı ile ilgili etkinlikler deney grubuna sınıf ortamında etkileşimli tahtalar üzerinden farklı Web 2.0 araçları kullanılarak uygulanmıştır. Araştırmada aşağıda sıralanan web 2.0 araçları kullanılmıştır.

- Google Slaytlar
- Wordwall
- H5p Hotspot
- Musictheory. Net
- Quizlet
- Coggle
- Learning Apps. org
- Wordart
- Canva
- Google Sites

Öğrencilerden gösterilen web 2.0 araçları ile ilgili benzer çalışmaları tablet, telefon, bilgisayar, vb. kullanarak evde yapmaları istenerek, işlenen konuyu pekiştirmeleri sağlanmıştır. Web 2.0 araçları kullanarak evde yaptıkları çalışmaları online ortamda araştırmacıya sunmaları istenmiş ve araştırmacı tarafından takibi yapılmıştır. Deney grubuna web 2.0 araçları kullanılarak yapılan çalışmalar haftalar bazında şu şekildedir:

1. Hafta: Öğrencilere çalışmada kullanılacak Web 2.0 araçlarının genel özellikleri etkileşimli tahta kullanılarak tanıtılmıştır.

2. Hafta: Nota değerleri ve süreleri "Google Slaytlar" aracılığı ile öğrencilere gösterilmiştir. Öğrencilerin konuyu pekiştirmeleri amacıyla "Wordwall" ve "H5P" Web 2.0 araçları kullanılarak etkinlikler yapılmıştır.

3. Hafta: "Musictheory.net" aracı ile öğrencilere müzikte portenin ne olduğu tanıtılmış ve porte üzerinde nota yerleri gösterilmiştir. "Wordwall" ile öğrencilerin porte üzerinde notaların yerlerini daha iyi kavramaları için nota yerleri etkinliği yapılmıştır.

4. Hafta: "Quizlet" uygulaması ile notaların uluslararası alfabeledi karşılıkları öğrencilere gösterilmiştir. Yine aynı araç kullanılarak öğrencilerin konuyu pekiştirmeleri sağlanmıştır.

5. Hafta: "Coggle" aracılığı ile hazırlanmış kavram haritası kullanılarak enstrümanlar genel hatlarıyla tanıtılmıştır.

6. Hafta: Telli çalgılar "Coggle" web 2.0 aracı kullanılarak öğrencilere tanıtılmıştır. Peekiştirme amacıyla "Learning Apps" ile bulmaca etkinliği gerçekleştirilmiştir.

7. Hafta: Yaylı çalgılar öğrencilere "Coggle" ile gösterilmiştir. "Wordwall" ile öğrencilerin konuyu pekiştirmeleri için eşleştirme etkinliği yapılmıştır.

8. Hafta: Üflemeli çalgılar "Coggle" aracı ile öğrencilere tanıtılmıştır. Peekiştirme için ise "Wordart" ile öğrencilerden üflemeli çalgıları yazmaları istenmiş ve kelime bulutu oluşturulmuştur.

9. Hafta: Vurmalı ve tuşlu çalgılar "Coggle" web 2.0 aracı kullanılarak tanıtılmıştır.

"Canva" aracı ile karmaşık olarak enstrümanların ses ve görüntülerinin pekiştirilmesi amacıyla doğru enstrümanı bulma etkinliği gerçekleştirilmiştir. Ayrıca öğrencilerin sonrasında da istedikleri zaman etkinliklere ulaşabilmeleri için "Google Sites" kullanılarak bütün etkinlikler bir araya getirilmiş ve online olarak linkleri paylaşılmıştır.

Kontrol Grubuyla Yapılan Çalışmalar

Kontrol grubuna nota öğretimi ve enstrüman tanıtımına yönelik bilgiler, beyaz tahta kullanılarak anlatma, sunuş ve soru cevap yöntemleri üzerinden aktarılmıştır. Konu anlatımında araştırmacı tarafından hazırlanmış olan ve çoğunlukla görsellerden çalışma kâğıtları da kullanılmıştır. Harcanan süre ve çabanın da deney grubuyla eş değer olması için gerekli hassasiyet gösterilmiştir. Kontrol grubuyla işlenen derslerde deney grubunu avantajlı ya da dezavantajlı yapacak herhangi bir uygulama, ödevlendirme ya da ödüllendirme yapılmamıştır.

Son Testlerin Uygulanması

Deney grubuna uygulanan Web 2.0 araçlarının öğrencilerin müzik dersine olan motivasyonlarına etkililiğin görülmesi için son test olarak "Müzik Dersi Motivasyon Ölçeği" deney grubuna uygulanmıştır. Son test kontrol grubuna da uygulanarak bu

grupta kullanılan geleneksel yöntemlerin öğrenci motivasyonu üzerinde herhangi bir etkisinin olup olmadığının görülmesi ve çıkan sonuçların veri analizinde kullanılması amaçlanmıştır.

Tablo 5. Araştırmanın Simgesel Görünümü

Gruplar	Ön Test	Uygulama	Son Test
Deney	Motivasyon testi	Web 2.0 araçları ile öğretim	Motivasyon testi
Kontrol	Motivasyon testi	Geleneksel yöntem ile öğretim	Motivasyon testi

Öğrencilerin web 2.0 araçları ile ilgili çalışmaları; internet bağlantısı olan akıllı telefon, tablet, bilgisayar ve etkileşimli tahta gibi araçlar üzerinden gerçekleştirebileceği belirtilmiştir. Öğrencilerin Fatih projesi kapsamında sınıflara kurulan etkileşimli tahtalardan bu kapsamda yararlanmaları sağlanmıştır.

Veri Analizi

Ölçeğin güvenilirlik testi için Cronbach Alpha ve madde-toplam korelasyon değerlerine bakılmıştır. Geçerlilik için Doğrulayıcı Faktör Analizi yapılmıştır. Ölçek puanlarının normallik testi için Kolmogorov Smirnov testi yapılmıştır. Normal dağılan uygulama öncesi puanın iki grup farkı için Bağımsız Örneklem t-testi, ikiden fazla grup arasındaki farkı için Tek Yönlü ANOVA testi kullanılmıştır. Normal dağılıma uymayan uygulama sonrası puanın ikili gruplar arasındaki farkı için Mann Whitney U testi, ikiden fazla grup arasındaki farkı için Kruskal Wallis testi kullanılmıştır. Deney ve Kontrol gruplarının uygulama öncesi farkı için Bağımsız Örneklem t-testi, uygulama sonrası puan farkı için Mann Whitney U testi kullanılmıştır. Tüm analizler SPSS 25.0 for Windows programında, %95 Güven Aralığı ve 0.05 anlamlılık düzeyinde gerçekleştirilmiştir.

Bulgular

Hipotez Testleri

Hipotez testlerinden önce, hangi analizlerin kullanılacağını tespit etmek için, normallik dağılımının bilinmesi gerekir. Ölçek puanlarının dağılımının standart normal dağılıma uygunluğu için yapılan Kolmogorov Smirnov testi sonuçları Tablo 8'de verilmiştir.

Tablo 6. Ölçek Puanlarının Dağılımının Normal Dağılıma Uygunluğu İçin Yapılan Kolmogorov Smirnov Testi Sonuçları

		Motivasyon Önce	Motivasyon Sonra
N		100	100
Normal Parametreler	Ortalama	77.95	79.11
Test değeri	Std. Sapma	9.29	10.63
P değeri		0.057	0.100
		0.200	0.016

Uygulama öncesi motivasyon puanları dağılımı standart normal dağılıma uyarken ($p>0.05$), uygulama sonrası puanların dağılımı standart normal dağılıma uymamaktadır ($p<0.05$). Bu nedenle, uygulama öncesi puanların ikili grup kıyaslamalarında bağımsız örneklem t-testi, ikiden fazla grup kıyaslamasında Tek Yönlü ANOVA testi kullanılmıştır. Uygulama sonrası motivasyon puanlarının farkında ise iki grup arasındaki farklar için Mann Whitney U ve ikiden fazla grup arasındaki farklar için Kruskal Wallis testi kullanılmıştır.

Deney ve Kontrol Gruplarının Uygulama Öncesi Motivasyon Puanları Arasındaki Farklar

Deney ve kontrol gruplarının uygulama öncesi motivasyon düzeyleri arasındaki farklara ilişkin aşağıdaki hipotez kurulmuştur:

H1: Deney ve kontrol gruplarının uygulama öncesi motivasyon düzeyleri arasında istatistiksel olarak anlamlı fark vardır.

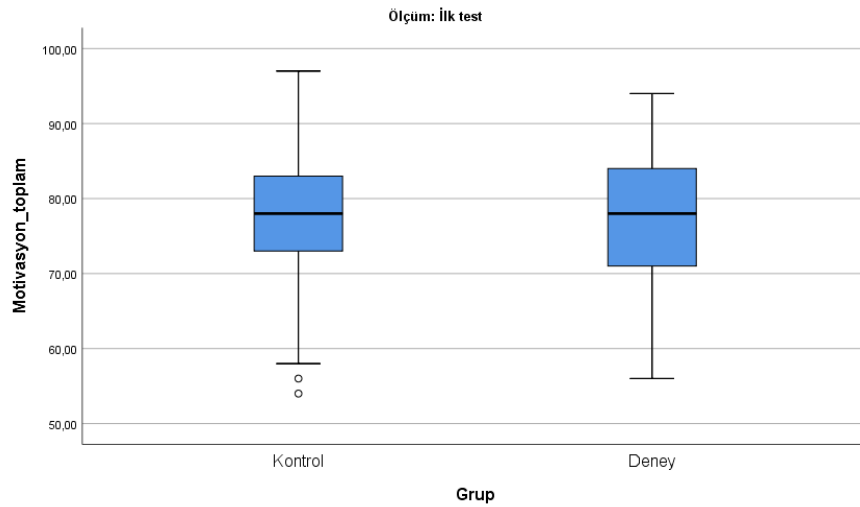
Hipotezin analizine ilişkin yapılan test sonuçları Tablo 13'te verilmiştir.

Tablo 7. Deney ve Kontrol Gruplarının Uygulama Öncesi Motivasyon Düzeyleri Arasındaki Farklar

	MOTİVASYON		TEST DEĞERİ	P DEĞERİ
	Ortalama	Standart Sapma		
KONTROL	78.06	9.51	0.118	0.906 ^a
DENEY	77.84	9.16		

a. Bağımsız Örneklem t-testi.

Uygulama öncesi kontrol grubunun motivasyon ortalaması deney grubundan daha yüksek olsa da fark analizi sonuçlarına göre bu fark istatistiksel olarak anlamlı değildir ($p>0.05$). Diğer bir ifadeyle, uygulama öncesi deney ve kontrol gruplarının motivasyon düzeyleri birbirine benzerdir. Bu durum Şekil 20'de gösterilmiştir.

Şekil 3. Uygulama Öncesi Deney ve Kontrol Gruplarının Motivasyon Düzeyleri Arasındaki Farklar ve Dağılımlar

Şekil 3 de görüleceği üzere, deney ve kontrol gruplarının hem ortalama değerleri hem de dağılım özellikleri birbirine benzerdir. Bu nedenle, araştırmanın **H1** hipotezi reddedilmiştir.

Deney ve Kontrol Gruplarının Uygulama Sonrası Motivasyon Düzeyleri Arasındaki Farklar

Deney ve kontrol gruplarının uygulama sonrası motivasyon düzeyleri arasındaki farklara ilişkin aşağıdaki hipotez kurulmuştur:

H2: Deney ve kontrol gruplarının uygulama sonrası motivasyon düzeyleri arasında istatistiksel olarak anlamlı fark vardır.

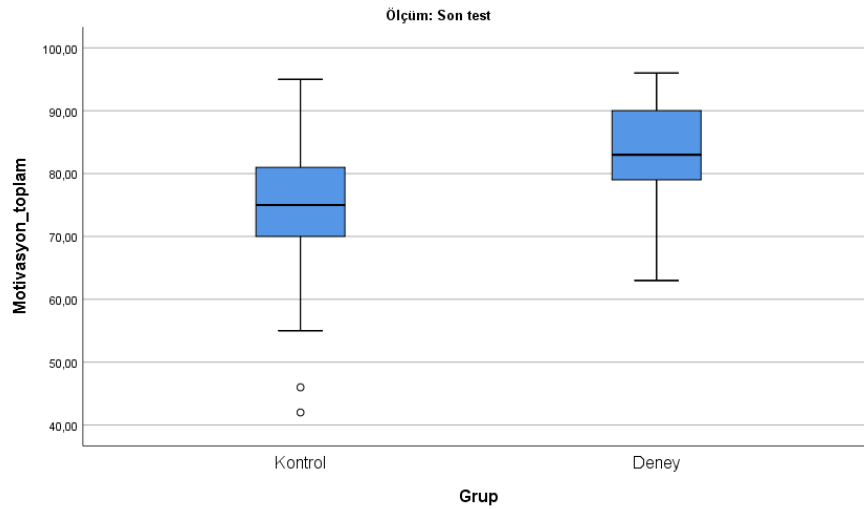
Hipotezin analizine ilişkin yapılan test sonuçları Tablo 8’de verilmiştir.

Tablo 8. Deney ve Kontrol Gruplarının Uygulama Sonrası Motivasyon Düzeyleri Arasındaki Farklar

	Motivasyon		Test değeri	P değeri
	Ortalama	Standart Sapma		
Kontrol	74.20	11.04	532.000	0.000 ^a
Deney	84.02	7.57		

a. Mann Whitney U testi.

Uygulama sonrasında motivasyon düzeyi deney grubu öğrencilerinde (84.02±7.57), kontrol grubu öğrencilerindeki düzeye göre (74.20±11.04) istatistiksel olarak anlamlı şekilde daha yüksek çıkmıştır ($p < 0.05$). Bu dağılım Şekil 21’de gösterilmiştir.

Şekil 4. Uygulama Sonrası Deney ve Kontrol Gruplarının Müzikle Motivasyon

Düzeyleri Arasındaki Farklar ve Dağılımlar

Şekil 4’de görüleceği üzere, deney grubunda uygulama sonrasında hem ortalama motivasyon düzeyi yükselmiş hem de değişim aralığı birbirine daha yakın olmuştur. Bu nedenle, araştırmanın **H2** hipotezi kabul edilmiştir.

Deney ve Kontrol Gruplarının Ön Test-Son Test Farkları Arasındaki Farklar

Deney ve kontrol gruplarının ön test-son test farkları arasındaki farklılara ilişkin aşağıdaki hipotez kurulmuştur:

H3: Deney grubunun motivasyon düzeylerinin uygulama öncesi ve sonrası farkı istatistiksel olarak anlamlıdır ve uygulama, kontrol grubuna göre deney grubunda anlamlı şekilde motivasyon düzeyinde artış sağlamıştır.

Hipotezin analizi için yapılan test sonuçları Tablo 9’da verilmiştir.

Tablo 9. Deney ve Kontrol Gruplarının Ön Test-Son Test Farkları Arasındaki Farklar

Uygulama Öncesi Motivasyon		Uygulama Sonrası Motivasyon		Test değeri	P değeri
Ortalama	Standart Sapma	Ortalama	Standart Sapma		

Kontrol	78.06	9.51	74.20	11.04	1.873	0.064
Deney	77.84	9.16	84.02	7.57	-3.677	0.000

Kontrol grubunda uygulama sonrasında motivasyon düzeyi ile uygulama öncesindeki değeri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark yoktur ($p>0.05$). Öte yandan deney grubunda ise uygulama sonrası motivasyon puanı (84.02 ± 7.57), uygulama öncesine (77.84 ± 9.16) göre istatistiksel olarak anlamlı şekilde daha yüksektir ($p<0.05$). Bu nedenle, araştırmamızın **H3** hipotezi kabul edilmiştir.

Sonuçlar

Müzik derslerinde Web 2.0 araçları kullanımının, öğrencilerin derse yönelik motivasyonları üzerindeki etkilerinin incelenmesinin amaçlandığı bu araştırmada aşağıdaki sonuçlara ulaşılmıştır.

Araştırmanın Birinci Hipotezine İlişkin Sonuçlar

“Deney ve kontrol gruplarının uygulama öncesi motivasyon düzeyleri arasında istatistiksel olarak anlamlı fark vardır.” Hipotezine ilişkin, deney ve kontrol gruplarının “Müzik Dersi Motivasyon Ölçeği” ön test puanları incelendiğinde kontrol grubu öğrencilerinin motivasyon ortalamalarının Web 2.0 araçlarının kullanıldığı deney grubu öğrencilerinden daha yüksek çıktığı görülmüş olsa da bu fark istatistik açısından anlamlı görülmemektedir. Yani deney ve kontrol gruplarının uygulama öncesi Müzik dersine yönelik motivasyon düzeylerinin birbirine benzer olduğunu göstermektedir.

Araştırmanın İkinci Hipotezine İlişkin Sonuçlar

“Deney ve kontrol gruplarının uygulama sonrası motivasyon düzeyleri arasında istatistiksel olarak anlamlı fark vardır.” Hipotezine ait veriler incelendiğinde kontrol grubundaki öğrencilerin uygulama sonrası motivasyon düzeylerinin 74.20 iken, deney grubundaki öğrencilerin uygulama sonrası motivasyon düzeylerinin 84.02 olduğu görülmüştür. Yani uygulama sonrası motivasyon düzeylerinin deney grubundaki öğrencilerde kontrol grubundaki öğrencilere göre istatistiksel açıdan anlamlı bir şekilde yüksek olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Araştırmanın Üçüncü Hipotezine İlişkin Sonuçlar

“Deney grubunun motivasyon düzeylerinin uygulama öncesi ve sonrası farkı istatistiksel olarak anlamlıdır ve uygulama, kontrol grubuna göre deney grubunda anlamlı şekilde müzikle motivasyon düzeyinde artış sağlamıştır.” Hipotezi incelendiğinde geleneksel yöntemin kullanıldığı kontrol grubunda uygulama öncesi motivasyon puanları ile uygulama sonrası motivasyon puanları arasında fark olsa da bu fark istatistik açısından anlamlı değildir. Yani kontrol grubunda müzik dersinde nota öğretimi ve enstrüman tanıtımında Web 2.0 araçları kullanılmadığı için öğrencilerin motivasyon düzeylerinin anlamlı bir şekilde etkilenmediği ifade edilebilir.

Deney grubunda ise öğrencilerin uygulama sonrası motivasyon puanlarının uygulama öncesine göre yüksek çıktığı ve anlamlı bir fark olduğu görülmüştür. Buradan da deney grubunda müzik dersinde nota öğretimi ve enstrüman tanıtımında kullanılan Web 2.0 araçlarının öğrencilerin müzik dersine yönelik motivasyon düzeylerini olumlu yönde etkilediği sonucuna ulaşılmıştır.

Genel olarak bakıldığında, Web 2.0 araçlarının etkililiğini ortaya konulması açısından araştırma sonuçlarının alan yazın için faydalı olacağı söylenebilir. Müzik dersi

nota öğretimi ve enstrüman tanıtımında kullanılan Web 2.0 araçları öğrencilerin bireysel öğrenmelerine katkı sunmuş, eğlenerek öğrenmelerini, derse aktif olarak katılmalarını sağlamıştır. Böylece Web 2.0 araçlarının öğrencilerin müzik dersine olan motivasyonlarında artış sağladığı sonucuna ulaşılmıştır.

Kaynakça

- Akbaba, K. (2019). *Fen Öğretiminde Web 2.0 Uygulamalarının Öğrencilerin Fen Bilimleri Dersine ve Teknoloji Kullanımına Yönelik Tutumlarına Etkisi*. Yüksek Lisans Tezi. Aksaray: Aksaray Üniversitesi.
- Alkan, C. (1998). *Eğitim Teknolojisi*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Alpar, D., Batdal, G. & Avcı, Y. (2007). Öğrenci merkezli eğitimde eğitim teknolojileri uygulamaları. *HAYEF Journal of Education*, 4 (1), 19-31.
- Arapgirlioğlu, H. (2003). Müzik teknolojisi ve yeni yüzyılda müzik eğitimi. *Cumhuriyetimizin 80. Yılında Müzik Sempozyumu*, 30-31 Ekim 2003, İnönü Üniversitesi, Malatya Bildiriler, 160-164.
- Batıbay, E.F. (2019). *Web 2.0 Uygulamalarının Türkçe Dersinde Motivasyona ve Başarıya Etkisi: Kahoot Örneği*. Yüksek Lisans Tezi. Ankara: Hacettepe Üniversitesi.
- Beşer, U. (2010). *Müzik Eğitiminde Teknoloji Kullanımının Müzik Eğitimcileri Açısından Değerlendirilmesi*. Yüksek Lisans Tezi. Sakarya: Sakarya Üniversitesi.
- Bozkurt, A. (2013). Açık ve Uzaktan Öğretim: Web 2.0 ve Sosyal Ağların Etkileri. *Akademik Bilişim 2013 – XV. Akademik Bilişim Konferansında sunulan bildiri 23-25 Ocak 2013*, Akdeniz Üniversitesi, Antalya.
- Canyakan, S. (2017). Ses Tarihi: Audio Özelinde Müzik Teknolojisi ve Kökeni. *Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi/UUSB*, 10(2), 171-19.
- Creswell, J.W. (2017). *Araştırma Deseni Nitel, Nicel ve Karma Yöntem Yaklaşımları*. (Demir. S. B, Çeviri Ed.). Ankara: Girişim Matbaacılık.
- Deperlioğlu, Ö. & Köse, U. (2010). Web 2.0 Teknolojilerinin Eğitim Üzerindeki Etkileri ve Örnek Bir Öğrenme Yaşantısı. *Akademik Bilişim'10 - XII. Akademik Bilişim Konferansı Bildirileri*, 10 - 12 Şubat 2010, Muğla Üniversitesi, Muğla.
- Eşitti, Ş. & Işık, M. (2015). Sosyal Medyanın Yabancı Turistlerin Türkiye'yi Tatil Destinasyonu Olarak Tercih Etmelerine Etkisi. *Karadeniz Uluslararası Bilimsel Dergi*, 1 (27), 11-33.
- Çelik, M. (2022). *Web 2.0 Araçlarının 9. Sınıf Öğrencilerinin Hücre Zarından Madde Geçişleri Konusundaki Akademik Başarıları Üzerine Etkisi*. Yüksek Lisans Tezi. Gazi Üniversitesi.
- Finn, J. D. (1960). Technology and the Instructional Process. *Audiovisual Communication Review*, 8(1),9-10.
- İşman, A. (2008). *Öğretim Teknolojileri ve Materyal Tasarımı*. Ankara: Pegem Akademi.
- Karasar, N. (2009). *Bilimsel Araştırma Yöntemi*. Ankara: Nobel Yayınevi.
- Kaya, Z. (2006). *Öğretim Teknolojileri ve Materyal Geliştirme*. Ankara: Pegem Akademi.
- Levendoğlu, N. O. (2004). Teknoloji Destekli Çağdaş Müzik Eğitimi. *1924-2004 Musiki Muallim Mektebinden Günümüze Müzik Öğretmeni Yetiştirme Sempozyumu Bildirisi*. Süleyman Demirel Üniversitesi, 7-10 Nisan 2004, Isparta.

- Milli Eğitim Bakanlığı (2018). *Müzik Dersi Öğretim Programı (İlkokul ve Ortaokul 1-8. Sınıflar)*. Ankara: Millî Eğitim Bakanlığı Yayınları.
- McDermott, J. (1981). Technology: The opiate of the intellectuals. In A. H. Teich (Ed.), *Technology and Man's Future*. St. Martin's Press: New York.
- O'Reilly, T. (2005). *What is Web2.0 Design Patterns and Business Models for the Next Generation of Software*.
- Simon, Y. R. (1983). Pursuit of Happiness and Lust for Power in Technological Society. In *Philosophy and Technology*, (Ed. Mitcham & R. Mackey). New York: Free Press.
- Sönmez, V. (2003). *Öğretmenlik Mesleğine Giriş*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Sönmez, V. (2004). *Program Geliştirmede Öğretmenin El Kitabı*. Ankara: Anı Yayıncılık
- Şenel, A. & Gençoğlu, S. (2003). Küreselleşen Dünyada Teknoloji Eğitimi. *Gazi Üniversitesi Endüstriyel Sanatlar Eğitim Fakültesi Dergisi*, (12), 45-65.
- Uçan, A. (1997). *Müzik Eğitimi*. Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları. Adalet Matbaası.
- Uzunsakal, E. & Yıldız, D. (2018). Alan Araştırmalarında Güvenilirlik Testlerinin Karşılaştırılması ve Tarımsal Veriler Üzerine Bir Uygulama. *Uygulamalı Sosyal Bilimler Dergisi*, 2(1), 14-28.
- Yalın, H.İ. (2007). *Öğretim Teknolojileri ve Materyal Geliştirme*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Yılmaz, İ. (2022). *Sosyal Bilgiler Öğretiminde Web 2.0 Araçlarının Kullanımının Akademik Başarı ve Derse Yönelik Tutuma Etkisinin İncelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi. Afyonkarahisar: Kocatepe Üniversitesi.